

Sygn. akt VI U 253/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2015 roku.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący SSR Przemysław Chrzanowski

Protokolant Agnieszka Wojtyła

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2015 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy W. K.

przeciwko (...)w W.

o świadczenie rehabilitacyjne

w związku z odwołaniem W. K.

od decyzji (...)w W.

z dnia (...), znak: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję (...)w W. z dnia (...)roku, znak: (...), w ten sposób, że uznaje, że W. K. nie ma obowiązku zwrócenia odsetek w kwocie 48,74 zł,

II. oddala odwołanie w pozostałej części.

Sygn. akt: VI U 253/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...) roku, znak: (...)(...)w W. odmówił W. K. prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 02 lutego 2015r. do 24 lutego 2015r., a także zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 3.225,27 zł.

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż na ustaloną kwotę składa się należność główna w kwocie 3.176,53 zł z funduszu chorobowego za okres od 02 lutego 2015r. do 24 lutego 2015r. oraz odsetki w kwocie 48,74 zł. Z posiadanej dokumentacji wynika, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej organ rentowy wypłacił mu zasiłek chorobowy za okres od 29 stycznia 2014r. do 29 lipca 2014r. oraz świadczenie rehabilitacyjne przyznane decyzją z dnia 14 lipca 2014r. na okres od 30 lipca 2014r. do 24 lutego 2015r. Decyzją ZUS została odwołującemu przyznana emerytura od dnia 02 lutego 2015r. Wobec powyższego nie ma on prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od dnia 02 lutego 2015r. do 24 lutego 2015r. W związku z powyższym wypłacone świadczenie jest świadczeniem nienależnym i podlega zwrotowi.

(decyzja organu rentowego dnia 29 kwietnia 2015r. – k. 1 akt rentowych)

W. K. w dniu 25 maja 2015r. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za ww. okres. W uzasadnieniu wskazał, iż nie był świadom, iż przyznano mu prawo do emerytury od 02 lutego 2015r., ponieważ decyzję otrzymał dopiero w maju 2015r. Wyjaśnił, iż składając wniosek o przyznanie prawa do emerytury w marcu 2015r. zaznaczył, iż do dnia 24 lutego 2015r. ma ustalone prawo do świadczenia rehabilitacyjnego.

(odwołanie – k. 1)

(...)w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ k.p.c. W uzasadnieniu pisma przytoczył argumentację zawartą w uzasadnieniu decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 2)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej W. K. w okresie od 29 stycznia 2014r. do 29 lipca 2014r. pobierał zasiłek chorobowy, a dalej świadczenie rehabilitacyjne przyznane decyzją z dnia 14 lipca 2014r. za następujące okresy:

- od 30 lipca 2014r. do 31 lipca 2014r. w kwocie 331,46 zł w dniu 13 sierpnia 2014r.;
- od 01 sierpnia 2014r. do 31 sierpnia 2014r. w kwocie 5.137,63 zł w dniu 25 sierpnia 2014r.;
- od 01 września 2014r. do 30 września 2014r. w kwocie 4.971,90 zł w dniu 25 września 2014r.;
- od 01 października 2014r. do 31 października 2014r. w kwocie 5.027,15 zł w dniu 30 października 2014r.;
- od 01 listopada 2014r. do 26 listopada 2014r. w kwocie 3.590,86 zł w dniu 19 listopada 2014r.;
- od 27 listopada 2014r. do 30 listopada 2014r. w kwocie 552,44 zł w dniu 25 listopada 2014r.;
- od 01 grudnia 2014r. do 31 grudnia 2014r. w kwocie 4.281,41 zł w dniu 22 grudnia 2014r.;
- od 01 stycznia 2015r. do 31 stycznia 2015r. w kwocie 4.281,41 zł w dniu 27 stycznia 2014r.;
- od 01 lutego 2015r. do 24 lutego 2015r. w kwocie 3.314,64 zł w dniu 18 lutego 2014r.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 20 lutego 2015r. W. K. złożył w organie rentowym wniosek o przyznanie emerytury. W treści wniosku zaznaczył, iż do dnia 24 lutego 2015r. ma przyznane prawo do świadczenia rehabilitacyjnego.

(okoliczność bezsporna, a nadto: decyzja z 27 marca 2015r. – k. 2 akt rentowych)

Decyzją z dnia (...), znak: (...)W. K. została przyznana emerytura od dnia 02 lutego 2015r., tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury. Termin płatności świadczenia został ustalony na 20 dzień każdego miesiąca.

Decyzja o przyznaniu prawa do emerytury została doręczona odwołującemu w maju 2015r.

(dowód: decyzja z 27 marca 2015r. – k. 2 akt rentowych)

Z uwagi na zbieg przyznanej emerytury z wypłacanym świadczeniem rehabilitacyjnym, organ rentowy decyzją z dnia (...)roku, znak: (...)odmówił W. K. prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 02 lutego 2015r. do 24 lutego 2015r., a także zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego wraz z odsetkami w

łączonej kwocie 3.225,27 zł. Jednocześnie wyjaśniając, iż na ww. kwotę składa się należność główna w kwocie 3.176,53 zł oraz odsetki ustawowe w kwocie 48,74 zł.

Odwołujący został pouczony, iż świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie, która ma ustalone prawo do emerytury.

(dowód: decyzja z dnia 29 kwietnia 2015r. – k. 1 akt rentowych)

Powyższy stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz aktach organu rentowego. Ich wiarygodności i mocy dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron postępowania.

Strony nie wnosiły o uzupełnienie materiału dowodowego w sprawie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Spór w niniejszej sprawie dotyczył zobowiązania W. K. do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 02 lutego 2015r. do 24 lutego 2015r. Kwestia ta zależna była od oceny, czy wnioskodawca ma prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za sporny okres w sytuacji, gdy przyznano mu prawo do emerytury od dnia 02 lutego 2015r. Nadto od oceny, czy wobec faktu zgłoszenia przez odwołującego w ramach wniosku o przyznanie prawa do emerytury faktu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, żądanie zwrotu tego świadczenia jest zasadne.

Zgodnie z art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity - Dz. U. z 2014 roku, poz. 159; dalej, jako: ustawa o świadczeniach) świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego oraz do urlopu dla poratowania zdrowia, udzielonego na podstawie odrębnych przepisów.

Świadczenie rehabilitacyjne udzielane jest w celu ochrony czasowej niezdolności do pracy. Zgodnie bowiem z art. 18 ust. 1 powołanej ustawy przysługuje ono ubezpieczonemu, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokują odzyskanie owej zdolności. Nie ulega zatem wątpliwości, że jest świadczeniem przewidzianym na dokończenie leczenia, a więc ma na celu zapewnienie pracownikowi środków utrzymania w okresie po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego, ale przed ewentualnym stwierdzeniem nabycia prawa do renty lub emerytury. Świadczenie rehabilitacyjne, jest więc swego rodzaju świadczeniem przejściowym pomiędzy zasiłkiem chorobowym a emeryturą czy rentą, a jego zadaniem jest zapewnienie ubezpieczonemu w tym okresie środków utrzymania (wyrok SN z dnia 24 sierpnia 2010r., I UK 41/10, OSP 2012 nr 1 poz. 9; OSNP 2011/23-24/308).

Jak słusznie podniósł Sąd Najwyższy, tego rodzaju ochrona ubezpieczeniowa nie przysługuje wówczas, gdy dana osoba w czasie, który jest niezbędny do kontynuowania leczenia lub przeprowadzenia rehabilitacji, jest materialnie zabezpieczona, bo ma uprawnienie do świadczeń wymienionych w art. 18 ust. 7 ww. ustawy. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem należy również wskazać, iż emerytura i renta z tytułu niezdolności do pracy są świadczeniami przysługującymi - podobnie jak świadczenie rehabilitacyjne - z ubezpieczeń społecznych, jednakże innych niż ubezpieczenie chorobowe (emerytalnego i rentowych). Przesłanką nabycia prawa do emerytury albo renty jest zaś ziszczenie się tego ryzyka ubezpieczeniowego, jakim jest spowodowane wiekiem lub stanem zdrowia ograniczenie zdolności do pracy zarobkowej. W przeciwieństwie do przesłanek nabycia prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego kryteria przyznania uprawnień emerytalnych i rentowych nie mają jednak charakteru czasowego, a realizowana w drodze wypłaty tych świadczeń ochrona ubezpieczeniowa jest dalej idąca niż ta, jaką zapewniają przepisy ustawy zasiłkowej.

Należy podkreślić, iż wypłata świadczenia rehabilitacyjnego za okres po nabyciu prawa do emerytury byłaby zatem sprzeczna z ratio legis art. 13 powołanej ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, wyliczającego okoliczności (w tym prawo do emerytury), których zaistnienie powoduje, że nie dochodzi do spełnienia się ryzyka ubezpieczenia chorobowego. Zgodnie z tym przepisem, uzasadnieniem dla przyczyn wyłączających prawo świadczenia jest okoliczność, że dotyczą one sytuacji, gdy osoba niezdolna do pracy ma inne źródło dochodu.

Na gruncie rozpatrywanego przypadku odwołujący niewątpliwie takie inne źródło dochodu posiadał. Ma bowiem prawo do emerytury przyznane od dnia 2 lutego 2015r. Brak jest zatem podstaw do przyznania odwołującemu prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za sporny okres.

Ustalenia Sądu poczynione w sprawie wskazują, iż niewątpliwie W. K. został pouczone o tym, że prawo do świadczenia rehabilitacyjnego nie przysługuje osobie, która ma prawo do emerytury. Dodatkowo zaznaczyć należy, że fakt zawiadomienia organu przez wnioskodawcę o pobieraniu świadczenia rehabilitacyjnego nie zmienia powyższej oceny i nie może prowadzić do utrzymania stanu, w którym za ten sam okres czasu przyznane są dwa – wykluczające się wzajemnie - świadczenia. Ma on swą doniosłość prawną tylko w tym znaczeniu, że żądanie zwrotu ograniczone jest wyłącznie do samego świadczenia, to jest z pominięciem odsetek za zwłokę.

Zgodnie bowiem z treścią art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2015r., poz. 121) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Natomiast jeżeli osoba pobierająca świadczenie zawiadomiła organ wypłacający te świadczenia o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były nadal wypłacane, kwoty nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych podlegają zwrotowi bez odsetek za zwłokę (art. 84 ust. 11 ww. ustawy). Według art. 84 ust. 2 ww. ustawy za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczone o braku prawa do ich pobierania;
- 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Z powyższego wynika, iż odwołujący pobrał nienależne świadczenie rehabilitacyjne za sporny okres, dlatego jest zobowiązany do jego zwrotu.

W związku z tym, organ rentowy dokonał prawidłowej subsumcji i odmówił W. K. prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za sporny okres i zobowiązał go do zwrotu świadczenia rehabilitacyjnego, jako nienależnie pobranego. Jednocześnie brak było podstaw do zobowiązania go do zwrotu odsetek w kwocie 48,74 zł, ponieważ odwołujący, składając wniosek o przyznanie prawa do emerytury, poinformował organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego. W tym zakresie odwołanie podlegało uwzględnieniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 29 kwietnia 2015r. w ten sposób, że uznał, iż W. K. nie ma obowiązku zwrócenia odsetek w kwocie 48,74 zł, w pozostałym zakresie odwołanie oddalając.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.